

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský obežník
Československého zväzu kresťanských pracujúcich
Švajčiarska

1971 - Apríl/Máj - Číslo 4/5

MÁJOVÉ VÝROČIA

Pôsobením zákona veľkých čísiel sú pamätné dni, nech sa vťahujú k čomukoľvek, rozložené z pravidla celkom rovnomerne na celý rok. Za určitých okolností je nám však to či ono dátum obzvlášť blízke a nebolo by správne keby sme sa nad ním nezamysleli. Za okolností, v ktorých väčšina z nás prežíva prvé roky svojho exilu, sú to predovšetkým tie výročia, ktorých sa v uplynulých dvadsiatich rokoch sotva smela dotknúť spomienka. O dôstojných oslavách ani nehovoriac.

4. mája pred 52 rokmi tragicky zahynul jeden z najväčších synov Slovenska Dr. M. R. Štefánik. Nie nadarmo sa považuje za mieru veľkosti tej či onej osobnosti. intenzita intrik proti nej. A sotva sa najde v novodobej histórii Čechov a Slovákov vedľa T. G. Masaryka osobnosť, proti ktorej by ich bolo nepriateľmi slobody našej vlasti spradených viac, než proti Dr. M. R. Štefánikovi. Samozrejme marne. Žijúc v slobodnom svete, zamýšľame sa nad ním a nad jeho odkazom s vŕcnosťou o to väčšou, čím hlbšie bolo jeho ponižovanie.

Veľký bol vždy strach komunistických uchvatiteľov z osobností stojacích na druhej strane. Ješte väčší však z hnutia, ktoré by mohlo otriasť ich hegemonnou ideológiou, ich ideologickým patentom na riešenie palčiveho novodobého sociálneho problému. S úpornosťou až histériou vnucovali po roky svojim poddaným presvedčenie o jedinej moznej socialistickej a komunistickej ceste zo slepej uličky liberalizmu. Čo bolo platné, že väčšina obetí tohoto šialenia skôr alebo neskôr poznala, že z jednej uličky sú len hnaní do druhej. "Iné riešenie predsa nie je!"

Väčšina mladých, a Bohu žiaľ i veľmi mnoho starších, má až tu v exile možnosť sa z prekvapením dozvedieť, že už pred 80 rokmi boli formulované zásady kresťanskej socialnej nauky, koncepcie tak zvanej tretej - skutočne ľudskej dôstojnej, prirodzenej a oslobodzujúcej. Stalo sa tak 15. mája 1891 vydaním sociálnej encykliky "Rerum novarum" papeža Leva XIII. Shodou okolností presne o 40 rokov neskôr, 15. mája 1931 vydal Pius XI sociálnu encykliku druhú, za ďalších 30 rokov 15. mája 1961 Jan XXIII tretiu a toho roku pred niekoľkými dňami, opäť v máji, Pavol VI čtvrtú. Všetky majú ráz nie čisto katolícky, ale celokresťanský ba interkonfesionálny - všeludský platný. Aký dôležitý den je teda 15. máj a aká to príležitosť aj k podrobnejšiemu soznámeniu sa s dnešným kresťansko-demokratickým vyjadrením tejto nauky a s jej súčasnými perspektívami.

Váš obežník bude venovať obidvom výročiam zaslúženú pozornosť.

Z P R Á V Y Z Č S K P

- oo Miestna skupina BASEL poriada v sobotu 5. júna v peknom prostredí barokového Wildtovho domu koncert pani Elly Heyde.
- oo Místní skupina v CURYCHU pořádá jarní taneční večer - JUNIALES - v pátek 11. června v sále restaurace WEISSER WIND, Oberdorfstrasse 20. Začátek ve 20 hodin. Hraje PRAŽSKÁ MUZIKA řízená kapelníkem Ph. Mr. J. Rytířem, velmi dobře známá již z několika krajských společenských podniků.
- oo Miestna skupina ZÜRICH usporiadala v sobotu 24. apríla besedu s pánom Jaroslavom Kusým, predsedom Hnutia československých kresťanských demokratov v exile a hlavným redaktorom mesačníku "Demokracia v exile". V úvodnej prednáške objasnil brat KUSÝ zásady kresťanskej sociálnej nauky a pripomenul základný význam pápežských sociálnych encyklik, z ktorých prvá bola vydaná pred osemdesiatimi rokmi. Druhá časť prednášky bola venovaná rozboru politickej situácie vo svete a otázke sudetských Nemcov. Diskusia so vzácnym hosťom trvala dlho do noci. Otázky boli zodpovedané podrobne na základe veľkej informovanosti a prehľadu nášho hosta. Súhrn s prednášky a diskuzie uverejníme v nasledujúcom členskom obežníku.
- oo Na sobotu 5. června je do Curychu svoláno řádné výroční shromáždění delegátů místních skupin našeho svazu. Podle stanov je toto shromáždění naším vrcholným orgánem. Bude proto také oficiální příležitostí k rekapitulaci a zhodnocení dosavadní činnosti a k vytyčení programu činnosti další. Důležitým bodem pořadu budou otázky finanční, zpráva pokladníka a projednání rozpočtu. Shromáždění bude zahájeno ve 14 hodin odpoledne v sálu CARITAS, Bärengasse 32. Delegáti se prosí, aby se dostavili v plném počtu, uvedeném na pozvánkách - a aby přišli včas.
- oo Prozatímní výbor profesní skupiny, která si dala název "Klub technických a vědeckých pracovníků", vyzývá všechny účastníky ustavující schůzky, aby co nejdříve vrátili vyplněné dotazníky. Se svoláním další pracovní schůzky se totiž čeká, jak bylo dohodnuto, až se dotazníky sejdou a bude podle nich možno připravit konkrétní návrhy. V květnu, jak ohlášeno, se to už asi nepodaří. Ať se sejdeme tedy alespoň v červnu, ještě před obdobím prázdnin a letních dovolených.
- oo Předplatte si měsíčník "DEMOKRACIE V EXILU". Na jiném místě referujeme o besedě s redaktorem tohoto orgánu bratrem Jaroslavem Kusým. Napište si o číslo na ukázkou na adresu Winthirstrasse 33/II, 8 München 19, BRD. Budete překvapeni jak zřetelně a účinně vyjadřuje tento časopis vaše vlastní názory.
- oo Znamenitou prací pro rozšiřování moderní interpretace křesťanství koná Dr. Herbert Madinger z Vídně, s finanční podporou rakouských církevních institucí zorganizoval zvláštní službu. Každý kdo se o ni přihlásí, dostane týdně jeden list textu pojednávajícího o určitém náboženském tematě anebo obsahujícího odpověď na určitou často kladenou otázku či stanovisko k často se ozyvající pochybnosti. Souhrn listů tvoří ucelené dílo. Přihlásivší se dostávají tyto "Glaubensinformationen" zdarma. Přihlašte se i vy a, chcete-li, odvolejte se na svůj svaz. Adresa: Katholische Glaubensinformationen der Erzdiözese Wien, Reindorfgasse 21 - 1150 WIEN.

oo SVAZ ČESKOSLOVENSKÝCH SPOLKŮ ve Švýcarsku měl v sobotu 15. května v Curychu řádný sjezd delegátů. Naš Křesťanský odborový svaz není formálně členem této instituce poněvadž je afilován, jak známo, k švýcarskému odborovému CNG a k mezinárodnímu WVA. Od svého založení se však hlásí k organizacím se Svazem čsl. spolků sprátně a snaží se být všem československým krajským spolkům i jejich vrcholnému orgánu dobrým partnerem. Celá řada již uskutečněných společných akcí je toho důkazem. Takovou byla též slavnostní recepce, kterou pro Čechy a Slováky z kantonu Zürich a z jeho okolí uspořádal primátor města Curychu na curyšské radnici onu sobotu 15. května dopoledne před vlastním sjezdem Svazu spolků. Přišlo na ni přes 200 krajanů, zahrála při ní česká dechovka a zatančila sokolská taneční skupina. Primátor Dr. Widmer, pozdravený za přítomné Dr. Hostičkou, poděkoval milým způsobem zejména za hromadu krabic a balíčků s koláčky, buchtami, dorty a jiným všemožným pečivem, které krajané přinesli pro děti a přestárlé v curyšských domovech. Vyznamenaly se tu naše místní skupiny z Curychu a z Winterthuru. Zvláště pěkně naaranžovaný košík koláčků curyšských odborářů byl předmětem zájmu četných fotografů. Dobré primátorské víno se popíjelo do samého poledne.

Odpolední sjezd delegátů celkem patnácti krajských spolků měl ráz přísně pracovní. Za odstupujícího velmi zasloužilého předsedu svazu Dr. M. Tučka byl zvolen novým předsedou Dr. Jaroslav Anděl ze Solothurnu. Za čsl. křesťanský odborový svaz pozdravil sjezd náš Ing. Husák zdůrazniv potřebu co nejširší krajské aktivity a spolupráce. Ze všech Čechů a Slováků usedlých dnes ve Švýcarsku je toho času organizováno v odborech či v krajských spolcích pouhých asi 8 %.

oo HNUTÍ ČESKOSLOVENSKÝCH KŘESTANSKÝCH DEMOKRATŮ V EXILU bylo založeno před 15 lety jako jediná politicko-representativní československá křesťansko-demokratická organizace. Dnes má své členy po celém světě. Její měsíčník vysoké politické úrovně "Demokracie v exilu" vychází již čtrnáctý rok. Někdejšími iniciátory a od té doby znova a znova volenými předsedou je bratr Jaroslav Kusý. Především jeho zásluhou má hnutí od počátku jasnou a nesmlouvavou koncepci a vyvíjí promyšlenou a neúnavnou aktivitu. Je až neuvěřitelné, co se tu za "pouhých" 15 let již udělalo. Provolání, prohlášení, apely, výzvy a rozklady určené západním politickým osobnostem a organizacím, osobní jednání s důležitými činiteli - ale též hluboké analýzy a úvahy nad konkrétními situacemi historickými a současnými. Mezi osobní přátele hnutí patří nynější prezident USA Nixon a senátor Percy. Jeho stoupencem byl též zesnulý kardinál Beran.

Letos o svatodušních svátcích pořádá hnutí již svůj 11. sjezd - a to v Zap. Německu v Koenigsteinu u Frankfurtu/M. Hlavním tématem je zaujetí stanoviska k jubilejnímu sjezdu KSČ, který se koná v Praze o týden dříve.

Adresa předsedy hnutí je: 8502 Zirndorf-2, Postfach - BRD.

oo Ducovní správce Čsl. katolické misie v Curychu Otec Jiran prý odejde na jiné působišť. Slováci by chtěli, aby jeho nástupce byl Slovák poněvadž jinak by východní část Švýcarska neměla nadále slovenského kněze. Češi naproti tomu chtějí, aby to byl opět Čech poněvadž jinak by z pěti ve Švýcarsku systemisovaných kněží zbyl pak Čech již jen jeden - v St. Gallen. Moudré hlavy se snaží prosadit kněze dva, Slováka i Čecha, poukazující na to, že v oblasti této duch. správy je přes 4000 čsl. katolíků a že je tu tedy pro oba práce dost. Po náboženském živení v prostředí atheisticke propagandy potřebují krajané důkladnou a láskyplnou náboženskou obnovu více nežli cokoli jiného.

PREČO NÁVRAT K ŠTEFÁNIKOVÍ ?

Dušan Tóth - Naše snahy 1971 č.2

Prichádza máj a s ním tragické výročie smrti Generála Dr. Milana R. Štefánika. Milióny Slovákov na celom svete aspoň v duchu putujú na Bradlo, aby sa poklonili zložitej a mnohोstrannej osobnosti akou bol veľec, politik, vojak, diplomat, Milan Rastislav Štefánik.

V tieto dni bude znovu však mohyla nášho bohatiera opustená; bez účasti ľudu. Tak ako v roku 1938, počas vojny-za Slovenského štátu, keď sa jeho pamiatka nesmela svetit'. Tak ako v roku 1948 a po ňom, keď likvidátori ducha, vyšli do ulíc s transparentom "Čo nepodporuje naše socialistické snaženie je všetko hnilé a buržoazne". M.R.Štefánik, to je legenda spoetizovaná a opradená nánosmi rozkladajúceho sa kapitalizmu. S vervou a chuťou pustili sa do "korigovania" histórie.

Veľmi jednoducho sa zbavili mena ako aj kníh o ňom. Keď sa zdalo, že táto agonia dozrieva k posledným chvíľkam už sa aj zjavili hrobári-takzvaní pseudohistorici na čele s Holotíkom-pochabí rozprávkári, čo že náš bohatier bol len agent v cudzích službách a že s národom nič nemal spoločne; nič vraj preň nikdy nevykonali. Ako sa vraj spojil s Francúzmi a Angličanmi len, aby vraj ľahšie zdeptali naše národy. Ako mu predovšetkým išlo o slávu a veľkosť svojho mena k čomu vraj neváhal použiť všetky prostriedky klamstvo, prekrúcanie a lož.

A predsa, čo sa aj zmárnilo toľko času, energie "dôvtipu", nepodarilo sa im Štefánika odstrániť z povedomia národa, čoho dôkazom bol rok 1968.

Politickou jarou ožil národ. Ani nebolo potrebné vydat' zvláštne úpravy a národ vedel, kde je jeho miesto, vedel čo treba robiť. Pamätám sa dva týždne pred výročím som sa vydal za predsedom Mestského národného výboru na Berzovej Pavlom Blažekom ako reportér Hlavnej redakcie zpravodajstva Bratislavského rozhlasu, aby som sa dozvedel, ako sa pripravuje rodisko Štefánika na oslavy. Predseda odpovedal veľmi stručne: "Doteraz sme nedostali žiadne direktie z okresu a preto Vám neviem nič konkrétne povedať". Cez zbyrokratizované komunistické kanály nestačila úprava preniknúť.

Avšak zdravé jadro národa, najmä mladý vedeli, čo sa patrí. Nikto ich to nikdy neučil a predsa prišli na to, či žiada národná povinnosť. Vo Vysokoškolskom klube od "Prípravného výboru Štefánikových osláv" som sa dozvedel všetko. Hovorili po jednom pokojne, premyslene, konštruktívne. - "Na Bradlo pojdeme pešo... Každý bude mať portrét Štefánika, Slovenskú zástavu... Prinesieme aj portréty čelných predstaviteľov štátu.

Bol som medzi nimi, keď sa okolo 2000 mladých pohlo z Bratislavy na Bradlo. Nezapomenuteľné to boli chvíle, nezapomenuteľné pre nadšenie, nádej, optimizmus... Zastavili sme sa v Pezínku pri dome Holubyho, v Modre pri soche Ľudovíta Štúra. Pri každej zastávke sa spievalo: "Kto za pravdu horí, Hej Slováci, Nitra milá Nitra" a iné; tiež sme recitovali básne: Chalúпку, Šádkoviča, Kráľa, Bottu... Bola to neopísateľná púť mladej radosti, národného jara. Po dvoch dnoch v predvečer osláv sme sa stretli s ostatnými mladými s celého Slovenska. Unavení, špinaví sme zasadli okolo mohyly, aby sme sa boli svedkami intergeneračného stretnutia. Záborký, Kristínová, Sarvaš, Rybárik, Oniščenko, strhujúcimi básnami a spevom

hovorili nám a za nás: "Uctite otcov mozoľ'e krvavé, uctite, čo tí životom dobyli; nepovoľujte každý svojej hlave. Boj bijúc, na ich staňte si mohyly."

Na druhý deň, v deň hlavných osláv Bradlo sa kúpalo v slnečnej žiare. Desat' tisíce ľuďi nepretržitým prúdom prichádzali zo všetkých končín nášho krásneho Slovenska, prišli aj z Moravy a z Čiech. Do 11. hodiny vytvorili viac ako štvrt miliónovú masu jednoty a sily. To, čo sa v tento deň 49. výročia tragickej smrti Generála Milana Rastislava Štefánika na Bradle odohrávalo - nepoznali slovenské dejiny.

Zbor Slovenských Učiteľov, Bradlan, členovia Intergenerácie, so svojím programom, predstavitelia štátu a armády prednášali zápalisté vyznanie o vlastencovi, vedcovi, politikovi. Vtedy sme sl'ubovali, že zostaneme verní jeho odkazu, že neustaneme v našom započatí úsilí o návrat slobody a základných ľudských práv.

Zberali sa podpisy za Federáciu, podpisy za urýchlený odchod ruských vojsk z nášho územia....

Prečo to všetko? - Preto, lebo nás viedol Štefánikov národný idealizmus, jeho vznešený humanizmus, jeho národná neprekonateľná láska k svojej, k rodnej ubitej domovine. Hnal nás jeho životný optimizmus a cieľ na perách mladej generácie. Odriekali sme nahlas i potichu jeho životné heslo: "Veriť, Milovať, Pracovať." Jeho životné krédo: Ja sa prebijem, lebo sa prebiť musím, nás premohlo úplne.

Okrem týchto hodnôt tohoto neobyčajného ducha, ktoré nás aj teraz vyzývajú, aby sme neskľamali, na jeho odkaz nezabudli, ešte jedno sa tlačí do popredia. Jeho náboženský príklad. Štefánik ako veriaci človek nikdy neplietol náboženské s národným bol vzorom ekumenizmu aj v národe.

Keď znovu odchádzame na Bradlo v tichej piete, odchádzajme s uvedomím, že niet väčšej slavy života ako boj za pravdu, spravodlivosť, za slobodu národa i jednotlivca. Tiché a veľké gesto času nás vyzýva postaviť sa na stavenisko nového sveta s ideálmi, ktoré zub času nikdy nezničí a ľudská chytrackosť nikdy nevyvráti.

.....

NECH PREHOVORÍ ON SAM.

Vraciame a budeme sa k Štefánikovi vracat'. Cítíme a budeme pociťovať potrebu jednotiacieho a usmerňujúceho činiteľa, potrebu osobnosti, a to osobnosti jeho kvalít a jeho schopností. Stále sa budeme pripájať v duchu k tým statisícom, ktorí po rokoch neslobody a tyranie prišli vzdáť v roku 1968 na Bradlo hold jeho nehynúcej pamiatke.

Predovšetkým sa však budeme - znovu neslobodní a znovu roztriešteni - obracať k jeho slovám vysloveným v podmienkach boja za slobodu a pokropeným krvou našich otcov a dedov, k slovám dotýkajúcim sa nás Slovákov a Čechov - našich vzťahov, našej spoločnej vlasti - platným obzvlášť dnes v kultu všeevropskom a všesvetovom.

Ľaví i praví nepriatelia demokracie a prirodzeného dobového pokroku sa v rôznych obmenách znova objavujú na evropskej a svetovej scéne. Tieto dva navzájom súperiace a v mnohom sa doplňujúce extrémny, tieto dve temné sily odeté do rúcha nepravého nacionalizmu sa znovu pokúšajú poprieť historický a právny základ aj Štefánikovho diela - Republiky československej - podľa nich malého to žalára(?) národov.

Nech teda prehovorí on sám

"Mojou ambíciou nie je, aby všetci ľudia šli za mnou, ale aby čestní ľudia išli za mnou".

"Volím miesto mojich štúdií pokrokovejšiu Prahu pred reakčnou a protislovanskou Budapešťou".

"Aj keď sa s Čechmi budeme hádať, ale republiku si rozbiť nebudeme a nedáme".

"Národnosti v Uhorsku síce môžu žiť, ale dýchať nie."

"Pomôžte mi oslobodiť moju vlasť."

"Česi a Slováci v tejto vojne vystupujú revolučne. Slováci sa chcú zachrániť - nemôžu počítať, že budú uznaní ako samostatná politická jednotka. Slovensko je pre projektovaný československý štát dôležité, lebo bez neho Čechy by politicky, strategicky a geograficky boli slabé a nemohli by tvoriť bariéru proti nemeckému imperializmu - čiare Berlin-Bagdad. Maďarská kombinácia je pre nás nebezpečná - bol by to zase len konglomerát nespokojných národov. Preto neprízvukujeme, že sme dva národy, aby sme nezbudili obavy o vnútornú politickú silu nášho nádejného štátu a nehnali vodu na mlyn protektorom Maďarie. Nam netreba teraz dualizmu, ale rovnocennosti Slovákov a Čechov."

"Národ si slobodu musí zaplatiť svojou krvou. Francúzsko stojí táto vojna doteraz dva milióny ľudí."

Co my - Slováci a Česi? Na začiatku vojny sme boli nevedomeli. Nikto si netrúfal u nás myslieť na aktívne vystúpenie za dosiahnutie samostatnosti. Vojna nás prebudila. Bude to veľké nebezpečenstvo pri mierovej konferencii až budú Nemci a Maďari poukazovať, že väčšina našich vojakov im s ochotou slúžila. Budú aj takí, ktorí sa budú vracieť domov poza ploty. Nijaký argument nebude taký závažný pred spojencami ako naše vlastné vojsko pod československou zástavou."

"Naša samostatnosť nie je formálne vyhlásená, ako na pr. belgická a srbská, ale je naskrze zabezpečená, jestli my vykonáme svoju povinnosť."

"My nenapadáme, iba hájime svoje práva, musíme ich hájiť, ak sa nechceme vzdať ľudskej dôstojnosti."

"Tisíce Čechov a Slovákov sa znova a znova prediera daždňom gúľ, lesom bajonetov a germánsko-maďarských hŕd cez krvavé zákopy k nášmu práporu."

"Žiadame Vás jedine, aby ste ľuďom, ktorí sú odhodlaní zomrieť za vlasť, dali možnosť zomrieť. Nemôžete nám to odmietnuť, pretože by to bolo nespravodlivé." (Pozn. pisateľa: Víťazstvá legionárov pri Arrase, v sev. Itálii, pri Bachmači a Zborove, posledné a svet udivujúce obsadenie sibírskej magistrály boli dostatočným argumentom pre mierovú konferenciu).

"Tedy Česi a Slováci sú konečne slobodní. Česi po štyristo a Slováci - po koľkých to rokoch?"

.

Nemžno prehliadnúť Štefánikové slová, ktoré sú objektívnou historickou skutočnosťou. Predovšetkým dnes nie, kedy vývoj v Európe nevypadá na hladký priebeh a snadno sa môže stať predmetom vysokej hry síl nám neprajných.

SPOLITIZOVANÁ HISTÓRIA

M.K. - Naše Snahy 1971 č.2.

V exile, v protičeskoslovenskom tábore, je celý rad samozvaných, ale aj neobyčajne pilných slovenských historikov. Najpilnejší sú: Vnuk, Kirschbaum, Mikuš, Urban a samozrejme Paučo.

Ale tak ako je dialektický materializmus základnou marxistických historikov pre pohľad na dejiny ľudu, tak zase ľudakizmus - zradikalizovaný ľudakizmus, je základnou pre pohľad týchto pilných slovenských historikov na slovenskú históriu a prítomnosť. Podľa toho Paučo oznámkoval aj ministrov slovenského štátu a všetci okrem Tuku prepadli, lebo neboli dost' radikálni a neboli ochotní ešte v januári 1945 spolu s mladými ľudáckymi radikálmi na zjazd v Piešťanoch prisahať vernosť topiacej sa Hitlerovej nacistickej ríši. Mikuš ešte pred pár rokmi vylúčil slovenských evanjelikov z národa ako potomkov údajných českých prisťahovalcov na Slovensko za husitských bojov. Urban mal odvahu vyhlásiť Československo za žalár národov a ako dôkaz uviedol tlačový zákon; odsudzoval cenzúrnu prax za prvú republiku a zabudol na "slobodu tlače" za slovenského štátu, ktorý všetky iné okrem ľudáckych novín a Národných novín necenzuroval, lež jednoducho zakázal. Vnuk by nedal ani Pribinovi národné absolutorium, pretože, pochopiteľne - pred nejakými tisíc rokmi - nemohol štát na nejakej politickej základni s Andrejom Hlinkom. Kirschbaum píše svoju politickú históriu šikovnejšie, i keď zásadne nie ináč. Aj on uznáva za pozitívne v slovenskej histórii len to, čo sa dá interpretovať /čo aj násilne/ protičesky. Tak v tohoročnom kalendári Národného slovenského spolku, v anglicky písanom článku tvrdí, že cieľom Slovenského národného povstania v roku 1944 bolo buď vytvorenie Slovenskej socialistickej republiky alebo nezávislého Slovenského štátu. Nuž nevieme odkiaľ to Kirschbaum čerpá, keď je predsa známe, že deklarácia o vyhlásení Slovenského národného povstania končí vetou: Nech žije Československá republika. Kirschbaum odkazuje čitateľa na svoj článok, uverejnený v Canadian Slavonic Paper. Patrí tiež do praxe tejto spolitizovanej histórie, že jej autori, keď sa v jednej svojej úvahe dopustia chyby, potom ju ako historickú pravdu citujú v iných súvislostiach, svoj omyl opakujú, alebo jeden omyl podopierajú iným, v nádeji, že niekoľko ráz opakovaná chyba sa stane historickou pravdou.

Vieme pochopiť, prečo sa Kirschbaum dopustil tohoto omylu o cieľoch Slovenského národného povstania. Dávno sme sa dozvedeli od ľudí z jeho tábora, že by dali prednosť aj slovenskej komunistickej republike, ba hádam aj Sovietskému zväzu, pred Československou demokratickou republikou. Ale ak takéto nápady mal aj Husák pred vypuknutím Slovenského národného povstania, tak to ešte neznamená, že to bol cieľ Slovenského národného povstania. Naopak! Je to zásluha všetkých nekomunistických síl v Povstaní, že sa Husákove zámery už nikto neodvážil presadzovať. Z Kirschbaumovho článku sa ďalej dozvedáme, že slovenská vláda v roku 1944 postupovala proti ústave a že bola nútená zaviesť niektoré opatrenia, ktoré boli v rozpore s ústavou slovenského štátu a s politickou tradíciou a aspiráciami slovenského národa. Nuž naozaj celá ústava slovenského štátu, vybudovaná na zásade monopolu politickej moci jednej strany, bola v rozpore s tradíciami a aspiráciami slovenského národa.

V druhom Kirschbaumovom článku, tiež v angličtine, uverejnenom v tohoročnom kalendári Národného slovenského spolku sa dozvedáme ďalšiu ľudácky prostrihnutú historickú pravdu. Hovorí, že bez

Andreja Hlinku by slovenský národ nebol dosiahol toho stupňa národného, morálneho, kultúrneho a sociálneho povedomia, ako prejavil pred sovietskou okupáciou Československa. Toto, mierne povedané, prehnané konštalovanie Kirschbaum síce trochu zoslabuje aspoň nateraz priznaním zásluh aj Rázusovi, ale aj tak je to d'aleko od historickej pravdy. Nikto síce nechce upierať Hlinkovi podiel na dotvorení slovenského národného povedomia, ale pravdou je, že o morálne a demokratické, či sociálne povedomie slovenského roľníka a celého východoslovenského obyvateľstva sa viac ako Hlinka zaslúžil Milan Hodža a národné emancipovanie a sociálne umedomenie slovenského robotníka sa iste zaslúžil aj Ivan Dérer, nech už sám mal v otázke česko-slovenskej pre dnešok hociako neprijateľné stanovisko.

Kirschbaum nie je sám, čo takto známkuje predstaviteľov slovenského národného a politického života. Podopierajú ho aj iní z jeho tábora. Pán Urban v diskusii, čo má byť Svetový kongres Slovákov v zahraničí a aká má byť jeho programová náplň, sa pateticky pýta: Kto bol geniom, /podl' ap. Krupu/ Rázus, Tiso, Hlinka, alebo ním bol Šrobár, Hodža, Dérer, Lettrich, Clementis a Husák? A samozrejme, že pán Urban nikoho nenechá na pochybnosti, že geniom bol len Hlinka a Tiso a tak trochu aj Rázus, lebo sa to teraz v ére takzvaného národného ekumenizmu hodí. Dôkladnejšie v tomto známkovaní osobností v našom národnom živote je posledný na svete žijúci polyhistor František Vnuk, ktorý si trúfa do všetkého hovoriť tak autoratívne ako nikto na svete. Nás, generáciu, ktorá poznala prvú slovenskú politickú garnitúru v republike z vlastného styku, poučuje, kto aký mal talent, ako pôsobil a za čo bol hodný. Tak napríklad, pán Vnuk o Hodžovi, ktorého cudzina ocenila prv ako Vnuk bol na svete, hovorí, že "osobne bol Hodža veľmi ambiciózny človek, príliš spolehajúci na schopnosti, ktoré nemal. Jeho politický štýl bol roku 1935-38 už dávno prežitým anachronizmom, jeho osobnosť neinšpirovala dôveru, jeho reči a gestá boli viacmenej pre efekt, nevedl a nemohol ich podoprieť váhou autority, ktorou formálne disponoval". S tým naozaj nehodno polemizovať.

Ale Kirschbaum a jeho druhovia známkujú takto nielen predchádzajúcu generáciu. Do Paučovej histórie patria také výrazy o l'ud'och z druhého tábora ako "tret'otriedny advokát a dedinský zverolekár". Kirschbaum vo svojom článku: Slovakia in the de-Stalinization and Federalization Process of Czechoslovakia, uverejnenom v Canadian Slavonic Papers vol. X. 4. 1968, podáva hodnotenie svojich rovesníkov z druhého tábora. O pomeroch v Povstaní píše takto: "Komunisti a Demokrati dovolili len dve politické strany na Slovensku: Komunistickú stranu a Slovenskú demokratickú stranu. A hoci ani komunisti, ani malá skupina bývalých agrárnikov, čo sa vyhlásili za vodcov Demokratickej strany, nikdy nehrala nejakú dôležitú úlohu v slovenskej politike, vytvorili na Slovensku systém, v ktorom si podelili rovnaké zastúpenie vo všetkých inštitúciách". Nuž, čo na to povedať? V prvom rade hádam to, že kolaboranti s nacizmom upustili pred frontom Slovensko a tak ani sa na tomto zostúpení podieľať nemohli. Potom, nie je pravda, že bola dohoda o pripustení len dvoch politických strán. Za povstania v Banskej Bystrici občianske zložky nemali ustálenú predstavu o tom, aký bude stranícko-politický systém na Slovensku. Preto v Banskej Bystrici nevznikla Demokratická strana, lež iba v márci v roku 1945 v Košiciach, keď predstavitelia občianskych smerov videli, že sústreďenie politických síl je nutné, ak sa má čeliť dravému nástupu komunistov. Preto tiež nie je pravda, že malá skupina agrárnikov sa násilne zmocnila vedenia Demokratickej strany.

Historicky tiež neobstojí, že na Slovensku boli Košickým vládny programom zakázané: Agrárna strana, Živnostenská strana a Slovenská národná strana. Historicky je to tak, že predstavitelia týchto strán boli prezieraví, prezieravejší ako predstavitelia českých politických strán. Pochopili, že sústredenie politických síl je imperatívom doby a sami založili Demokratickú stranu, ako stranu, ktorá mala združovať všetky slovenské pokrokové sily bez ohľadu na vierovyznanie a spoločenské záujmy. O obnovení Agrárnej strany sa nikdy nediskutovalo.

A to, že táto Demokratická strana si naozaj priala obnovu demokracie a že nechcela zotrvať na systéme dvoch politických strán, najlepšie dokazuje tá okolnosť, že keď sa v roku 1946 vyskytli snahy založiť ďalšie dve strany: Stranu práce a Stranu slobody, Demokratická strana tieto snahy zásadne neodmietla a existencia strán umožnila.

Čo povedať o Kirschbaumovom hodnotení osôb, ktoré založili a viedli Demokratickú stranu? Boli to naozaj ľudia, čo predtým nič v slovenskej politike neznamenali? Dr. Vavro Šrobár bol prvým ministrom pre správu Slovenska, poslanec a senátor, člen mnohých československých vlád. Ján Ursíny bol poslancom, členom Krajinského výboru a predsedom slovenského roľníckeho družstevníctva. Jožo Styk členom Krajinského zastupiteľstva, kanoník Cvinček členom Krajinského výboru. Dr. Bugár bývalým generálnym tajomníkom Československej ľudovej strany na Slovensku. Dr. Kvetko generálnym tajomníkom Slovenskej národnej strany a členom vydávateľského konzorcia Národných novín. Tomáš Tvarožek generálnym riaditeľom Mestskej športiteľne v Bratislave, Dr. Peter Zátka generálnym tajomníkom Zväzu slovenského priemyslu, poslancem slovenského snemu; a tak by sme mohli pokračovať. Kirschbaum má však právo pozastaviť sa nad reprezentatívnosťou týchto ľudí. Lenže rovnako treba sa opýtať, akú reprezentatívnosť mali, napríklad, nedoštudovaní a neznámi tajomníci či redaktori ľudovej strany: Stano a Medrický, keď sa stali ministrami slovenského štátu? A akú mal reprezentatívnosť Dr. Kirschbaum, keď sa na jar 1939 v nejakých dvadsiatich rokoch stal generálnym tajomníkom Ľudovej, alebo takzvanej "Hlinkovej ľudovej strany", Strany národnej jednoty?

Na záver ešte toto: nevenovali sme dosiaľ pozornosť práci tejto spolitizovanej histórie, lebo sa domnievame, že v exile nie je naša úloha dokazovať, kto bol čo a čo robil, lež boj proti komunizmu. Ale nemožno nekonečne mlčať, najmä vtedy, keď títo ľudia, čo takto totalitne zpod zorného uhla ľudakizmu posudzujú našu minulosť prichádzajú teraz s národným ekumenizmom a s návrhom na zjednotenie... Pýtame sa ich, prečo spolupracovať s ľuďmi, čo podľa ich názoru nič neznamenali? A kladieme si sami otázku: S kým sa to máme zjednocovať?

o o o o o o

KOZMONAUT je symbol nového života, nepodliehajúceho váhe a povzneseného na akýsi druh nebeského života v anticipovanej sláve. V každom ľudskom vedomí je priestor pre takéto očakávanie. Všetci nosíme v sebe idenu, nádej na nadexistenciu, na nadľudstvo, na "kráľovstvo Božie", na "kráľovstvo svätých", na nové stvorenie čiže duchovné stvorenie, v ktorom to, čo je tuná smrteľné, hmotné, bude povýšené, premenené (nie však zničené), pohltené životom. Dúfame, že budeme jestvovať i naďalej, no vyšším, čistejším spôsobom, že budeme tým, čím sme, ale v Bohu, ktorý bude všetkým vo všetkých!

Pavol VI

A CO ČINA ?

Čína proti světu.

Vzájemný vztah obou rudých gigantů, SSSR a Číny zaměstnává nejen strategy světové politiky a jim podléhající instituce, ale zejména ty, kteří jsou jakýmkoli způsobem od některého z nich, případně od obou, závislí. Pozorně se sleduje a váží každé slovo, pronesené ať v Moskvě či v Pekingu, každá zdravice či heslo, a z nich jako kdysi z ptačích vnitřností, se usuzuje na míru přátelství či nepřátelství. Nelze jinak, neboť jestliže je již v samé podstatě všech totalitních režimů chorobná podezřivost, nedůvěra a snaha, kontrolovat co nejúplněji všechny informační zdraje a kanály, jsou tyto snahy dovedeny až na samé meze možného, pokud jde o poměr rusko-čínský. Již to dává tušit o jak velký a osudově důležitý problém se jedná. Ohadnout možnosti a záměry Sov. Svazu je z větší části na základě padesátileté zkušenosti s rudým imperialismem a viděno z evropské perspektivy celkem možné. Pokud jde o Čínu, je k dispozici jako metoda zkoumání pouze spekulace. Důvod není jen ve větší propustnosti železné opony, časem a rzi značně proděravělé, zatím co kámen čínské zdi je podstatně dolnější. Zejména velké jsou obtíže, se kterými se setká Západan, narazí-li na orientální mentalitu. Řečeno jinak - přestává ruského vojáka na Labi a Vltavě vzbuzuje kromě pocitu odporu, který je odměnou všem okupantům, i trochu smutku a lítosti nad jeho vlastním údělem. Co si však myslet při poleduščínské masy, mávající hned puškami či lopatami, hned rudými knížkami, na masy, které jak fysiognomií, tak uniformitou blečení nám splývají v neprůhlednou stěnu. Mají i jejich částice lidské bytosti, ještě své individuální osudy, touhy a přání, nebo se je skutečně podařilo zformovat do takového stupně homogenity, jaký je nám nepředstavitelný? Mají i ni své vlastní myšlenky, svého Solženicyna, Sacharova či Amaryka, oddávají se alespoň tajně starým náboženským kultům, znají národnostní problémy uvnitř státních hranic? Odpověď nemůže být rozhodně jednoznačná a jako kolem jednoho ústředního čepu se otáčí kolem jediného jména - Mao Tse Tung.

Postavení tohoto muže je zřejmě na rozdíl od kremelských vládců do konce jeho života netřesitelné. Od svého debutu v r. 1927, kdy se postavil do čela selského povstání, přes dlouhý pochod dvanácti provinciemi až k vítězství nad Kuomintanem dokázal neustále zvětšovat svou autoritu, moc a kult. Dokázal ale též dát celé kontinentální Číně po prvé v dějinách ústřední vládu, jejíž moc je nepopíratelná. Věrně po celý život své vlatní, kuriosy, ale nesporně původní interpretaci marxismu zorganizoval celou řadu nejhráznějších hnutí, ať se již jmenovala "Velký skok", 100 květů, Boj proti čtyřem zlům či Kulturní revoluce; dá se o všech prohlásit, že skončila vším možným, en ne úspěchem. Postavením Velkého Maa však tyto debakly ikdy neotřásl. V rozporu s logikou se objevil vždy větší, moudřejší a jasnější, Mao-Slunce, zářící ještě více o lek některých soupeřníků, které při takových příležitostech nehává zapadnout. Tento zjev se dá již těžko vysvětlit pouhou rutinou v zacházení s mocí, jak ji tak dobře známe z jiných komunistických zemí. Zdá se být jisté, že zbožštění tohoto samovládce se stalo skutečností, zejména u převážné části mladší generace. Jinak není možné pochopit nadšení, jímž je provázáno každé Maoovo slovo, každý jeho počínod nového citátu až po pla-

vání v řece Jang - Tse. Nejsou celkem známy odlišné názory ani případy deserce, kterým se nemůže ubránit ani zdánlivě perfektní fízlovsko policejní aparát sovětský. Stupeň disciplíny u čínských diplomatů, poradců a expertů je podle všech zpráv pro nás nepředstavitelný. Čínské menšiny po celém světě jsou, zdá se, jednoznačně ovládnuty Maoismem. V neposlední řadě se k Mao-vi hlásí i značná část rebelujících levičáků na Západě - ať už ví co činí nebo ne. Učení o společenské prioritě venkova, revolučního venkova, znásobené jednoznačně rasistickým poukazováním na neoprávněná privilegia bohatého bílého Severu, nachází pak snadno přístup k hladovým masám barevného Třetího světa. Znamená to stále více starostí a vydání pro Sovětský svaz, snažící se se vši vehemencí uchytit se a prosadit se tam také.

Mao - ideolog nezůstává v ničem pozadu za Mlem - vojévůdcem. Po celý život v čele bojových jednotek získal nesmírné zkušenosti a umí jako málokdo ocenit význam perfektně vy-cvičené a ideově jednotné armády. Jeho generálové zaujímají ve státním a stranickém aparátě rozhodující místa a jejich vliv je nesmírný. Strana a armáda jsou dva nejsilnější pilíře Maovy říše. Strana a armáda rozhodují, a při nejmenším v příštích letech budou dále rozhodovat o tom, co na Maův pokyn udělají tři čtvrti miliardy Číňanů. Těch Číňanů, jež jejich země již nyní nestačí uživit. Těch Číňanů, kteří vychováni naukou o permanentní revoluci upírají stále více zraky na sever, kde za Amurem lákají nesmírné rozlohy asijské Sibíře k osídlení a k vyhnání bílých ruských kolonizátorů.

Neboť není kam jinam se obrátit a usměrnit energii sta-milionů, kteří nemají opravdu mnoho co ztratit a věří, že mohou naopak vše získat. Režim, živěný naukou o neustálém revolučním pohybu bude muset po vyčerpání domácích zdrojů hledat svou záchranu v expansi na Sibiř. Sotva na tom něco změní společný rudý prapor. Mocenské a v tomto případě velmocenské zájmy budou asi, jako už mnohokrát v dějinách, silnější než ideová příbuznost vládnoucích dynastií. Pak by nastala opravdová hodina zkoušky pro Sovětský Svaz. Na více nežli sedmatisícové společné hranici se prozatím nachází 650.000 sovětských vojáků - více než v celé Evropě dohromady. Znamé šarvátky na Ussuri ukázaly, že nikdo z obou si nemůže dovolit ustoupit požadavkům druhé strany aniž by ztratil tvář předě všemi, jimž chce být předvojem. Předvídat vojenský vývoj není možné. Lze však s určitou jistotou prohlásit, že získat může jen ten, komu se podaří rozvrátit mocensko - politický aparát protivníka. Příznaků rozkladu a degenerace je dnes v SSSR rozhodně více než v Číně. Bylo by určitým naplněním historické spravedlnosti kdyby naděje světa vzešla ze střetnutí dvou, kteří jej nejvíce ohrožují.

Mao přitahuje?

Zcela zvláštní kapitolou je svrchu zmíněný vliv Maoismu na určité lidi tak zvaného Západu. Lze říci, že vedle každé pro sovětské komunistické strany existuje v západních státech soubežně strana stoupenců nauky Maovy. V neorganizovaných čili více méně živelných hnutích levičácké mládeže pak tito dokonce převažují. Čím to? Co je na této nauce tak atraktivního? A co je vlastně jejím obsahem?

Asi proto, že pojem cíle je člověku přirozeně vlastní má i Maova společenská nauka svůj cíl. Obrovskou celosvětovou beztrždní komunu bez mocenského násilí, bez peněz, bez práv - ních předpisů a bez náboženství. Až na určité "detaily", týkající se na příklad právě onoho náboženství, je to představa téměř prvokřesťanská a tedy nikoliv zcela nová. V Maově nauce se o ní ovšem mluví málo - a vždy bez důrazu. To, co je nejenom hlavním předmětem úvah a organizování ale i vlastní veliké pýchy této nauky není tento cíl nýbrž cesta k němu. Důraz kladený na tuto cestu je tak veliký, že se v jeho světle ona sama stává cílem. Cílem vytyčeným na nedohledno dopředu. A jejím obsahem je jedno jediné - boj a příprava k boji.

V souhlasu s Marxem, Leninem a Stalinem je i Maovi lidská historie nepřetržitým třídním bojem utlačovaných proti utlačovatelům - řetězem třídních revolucí. Revoluce jako jediné zdroje pravého pokroku mohou ovšem zažehovat pouze dělníci a sedláci ve stavu skutečné materiální či společenské nouze. Jiné oni jsou proto pravými tvůrčími prvky historie - nikoliv národy jako celky nebo jiné společenské třídy.

I socialismus se sespolečenštěnými výrobními prostředky vytváří protiklady. I pro něj platí, že lidstvo, hlavně mládež se nikdy nespokojí pevným systémem hledajíc stále nové a nové. Proto ani revoluce nesmí a nemůže ustát. Maoismus hlásá neustálou t.j. permanentní revoluci.

Není nic horšího nežli klid, mír a poklidná reforma. Kupředu nejde nic bez násilí. Zásada boje nepřipouští demokracii - ani ve straně. Školou "pravé demokracie" je naproti tomu armáda. Ta znamená za určitých okolností snad ještě více nežli strana.

V roce 1936 prohlásil Mao: "Ústřední úlohou a nejvyšší formou revoluce jest uchopení se moci ozbrojenou silou a vyřešení problému válkou. Tato revoluční zásada platí jak v Číně tak mimo ni". Na tomto principu se od té doby nic nezměnilo. Maoisté jsou přesvědčeni, že je použitelný kdykoliv a kdekoliv - a prakticky jej také všude uplatňují. Čína, svatá země budoucnosti a věčné revoluce při tom září vstříc všem nespokojencům celého světa. Unosům letadel a diplomatů, paralyzánům, sabotérům, přepadačům, divokým stávkářům, protestujícím všeho druhu. Jedna je pravda - a Mao je její prorok.

Jako pravověrní marxisté vidí stoupenci Maovi současnou situaci ve světě jako vystřídávání kapitalismu socialismem. Naprosto nepřipouštějí, že by to mohla být cesta z bláta do louže a že by mohlo přijít v úvahu i řešení třetí. Ve svém socialismu, zřízovaném "pod diktaturou proletariátu vedeného komunistickou stranou Číny a čínskou armádou" vidí objektivně danou historickou nutnost, která přichází ať kdo chce nebo nechce. Zdá se jim směšné jestliže se jí někdo brání. Ostatně tak činí jenom "papiroví tygři" - hloupí, odtržení od mas a tudíž od pravého vedení. V jednom pytli jsou tu naskládáni všichni revisionisté, Hitler, ruský car, čínský císař, Japonsko - i USA. - Jen z toho posledního je ještě trochu strach. Ostatní už dostali, nebo dostávají za řádnou vyučenou.

Mao ovšem není tak pošetilý, aby chtěl změnit svět bez změny lidí. Jeho albánský vyznavač Mehemmed Šeher řekl o tom v roce 1968: "Nový člověk, pravý revolucionář socialistické Číny nebo Albánie, představuje daleko větší sílu než jaký - koliv imperialistický či revisionistický arsenál jaderných zbraní." Od tohoto nového člověka se žádá úplná puritánská soustava biblicko-křesťanských ctností. Spravedlnost, družnost,

žití prodruhé, překonání sobectví, služba celku, sociální rovnost, pomoc potřebným - samozřejmě vše ve vztahu k soudruhům, nikoliv k ostatním. Něco takového však není ani v Konfuciovi ani v primitivním domácím čínském animismu či v kultu předků. A je celkem pochopitelné, že mnohým jsou takovéto požadavky nepřekonatelnou překážkou na cestě k vyšším metám, především stranickým. Mao je prý však nesmlouvavý - k sobě i ostatním - a mnozí z jeho stoupenců ve svobodném světě by byli asi velice překvapeni kdyby se dozvěděli, co o nich jejich idol říká.

Dá se předpokládat, že určité bouřliváky na Západě k maoismu přitahuje především jeho nesmírně zjednodušená teoretická koncepce - a stejně tak zjednodušený recept na to, jak si v životě počínat. Jak jednoduché je negovat, "spravedlivě" nenávidět a ničit všechno, co je, poněvadž je to dílem společenské třídy stejně určené k zániku. Jak krásné je vymýšlet si všechno možné v prostředí permanentní revoluce, která je sama sobě účelem. Jak "svobodné" a dobrodružné je nemít zodpovědnost a nemuset se bát, že budu muset dokazovat svou pravdu - poněvadž staré důkazy jsou zrušeny a nové ještě nejsou - a kdo ví kdy budou či budou-li vůbec.

Tak to asi vypadá v myslích a srdcích především bílých Maoistů, kteří berou nauku doslova tak jak se jeví. Je pravděpodobné, že ji tak brali i leckterí Maovi stoupenci v Číně neváhající pro to projevit své názory, když k tomu byli vyzváni v akci "100 květů". Skutečnost, že se pak z rozhodnutí nemle překvapeného Maa ocitli tvrdě za mřížemi svědčí o tom, že maoismus je nauka pružná a že ještě zdaleka neukázala vše, co umí a co chce. Ani v Číně ještě ne - tím méně pak mimo ní.

Podarí se proti ní postavit dosti silnou, tentokráte "protičínskou" zeď? Na které hranici? Podarí se ji postavit v srdcích nespokojených lidí světa dosti silnou vírou v ono třetí řešení, které nemá být ani kapitalistické ani komunisticko-maoistické? A nenajdou se nakonec moudří a stateční stavitelé v samotné Číně?

(Andr-Hu)

X X X X X X X

TEROR LEVICOVÝCH EXTREMISTŮ v Miláně popisuje italský novinář Longobardi v listu Messaggero. Mezi jiným píše o tom, jak na Piazza della Scala viděl zděšeného občana, kolem nějž sedm či osm mladých stoupenců nejlevějšího extrému tančilo tak zvaný "Maův tanec". Tato hra spočívá v tom, že si mladíci vyhlédnou nějakého chodce, který se jim zdá nesympatický, a dají se kolem něj do křepčení. Zpočátku v povzdálí - ale postupně se mu čím dále tím více přibližují, čím dále tím více na něj pokřikují, posmívají se mu, uráží jej a spílají mu - až jsou těsně u něj, sraží jej k zemi, zbijí a pošlapou. Longobardi doporučuje svým čtenářům, aby si místo k smrti vystrašeného nebožáka představili jako oběť této "mimoparlamentní oposice" -- svou vlastní svobodu.

oo ZHODNOCENÍ ŠVÝCARSKÉHO FRANKU přišlo v nejvyšší čas. Švýcarskou vládu k němu přimělo teprve nebezpečí následků bezuzdné mezinárodní spekulace na švýcarském peněžním trhu. Tisková služba CNG má vládě za zlé, že se k němu nedala pohnout již dříve mimořádným stoupaním cen spotřebního zboží. Právý okamžik pro zhodnocení švýcarského franku př. nastal již před dvěma lety. Přesto však Bohu díky za to, že k němu došlo tedy alespoň nyní. Doufá se, že se jím podaří přinejmenším poněkud utlumit nedobry účinek na švýcarské hospodářství začínajícího konjunkturního boomu v USA. Podstatné ovlivnění vývoje cen si však od 7%ního zhodnocení slibovat nelze. Největší obchodní partner Švýcarska, Spolková republika německá, zhodnocuje totiž také, a ostatní dodavatelské státy zvyšují své ceny o míru, která zisk na straně dovozu prakticky téměř vyrovná. Ovšem ani vývoz nebude zbrzděn. Zvláště ne v nejdůležitějších exportních odvětvích. Snad bylo za dané situace moudré neudělat první krok příliš velký. K ochraně kvality a stability měny a k stabilizování cen bude však velmi pravděpodobně brzy třeba udělat další.

oo STOUPNUTÍ MEZD A PLATŮ. Dubnové číslo časopisu "Volkswirtschaft" přineslo výsledky statistického průzkumu z října minulého roku, který se týkal pohybu mezd a platů. Je pozoruhodné, že mzdy stoupají v posledních letech prudčeji nežli platy. V období od října 1968 do října 1969 stouply průměrné mzdy dělníků o 10,2%, za další roční období 1969/1970 o 6,1%. Platy úředníků stouply v období od října 1968 do října 1969 naproti tomu jen o 8%, a za další roční období 1969/1970 jen o 6%. Poněvadž index cen spotřebního zboží stoupl ve stejném časovém intervalu o 4,9%, zvýšily se reálné mzdy dělníků o 5,1% - zatímco u úředníků pouze o 3%. Zajímavé je, že jak mzdy tak platy stouply větší měrou u žen a mladistvých nežli u mužů a dospělých. Svědčí to o obecné tendenci vyrovnat co možno nezdravé stávající rozdíly.

Proti poslednímu předválečnému roku 1939 stouply do roku 1970 průměrné reálné mzdy dělníků o 122%, což odpovídá ročnímu nárůstu 2,6%. Reálné platy úředníků stouply pak za totéž období o 82%, což odpovídá ročnímu nárůstu 2,0%. U žen, nekvalifikovaných dělníků a mladistvých bylo stoupnutí opět větší nežli průměrné.

oo PODÍL HOSPODÁŘSKY AKTIVNÍHO OBYVATELSTVA se ve většině průmyslově vyvinutých zemích zmenšuje. Naproti tomu se zvysuje procento pensistů. Důvodů je několik. Na jedné straně došl věk a skutečnost, že většina starších lidí přestává výdělečně pracovat jakmile se dožije pense - na druhé straně prodloužení povinného školního vzdělání mladých. Ve Velké Británii přibýlo v letech 1964-1970 obyvatelstva celkem o 0,8% avšak aktivního podílu pouze o 0,25%. Zmanená to v každém případě zvýšení nároků na soustavu sociálního zabezpečení a event. i nutnost hledat nové cesty. Problémem se stávala zvláštní komise při OECD, která zkoumala možnost zavést pro pensionované pohyblivou věkovou hranici. Pensistům by měla být poskytnuta možnost pracovat i o několik let déle za zvláště výhodných podmínek.

POJIŠTĚNÍ V NEZAMĚSTNANOSTI.

Směrnice pro pojištěnce .

/Překlad oficiálního německého textu, který vydal Bundesamt für Gewerbe und Arbeit/.

Tyto směrnice se omezují na nejdůležitější základní ustanovení spolkových zákonů. Ostatní podrobnosti ochotně vysvětlí pokladny pro nezaměstnané nebo kantonální pracovní úřady./Naším členům podá podrobnější vysvětlení ústřední pokladník Svazu/.

I. Členství v pokladně pro nezaměstnané.

1. Vznik členství.

Členem pokladny pro nezaměstnané⁺/mohou být jen osoby schopné pojištění. Schopen pojištění je:

- kdo pravidelně pracuje v námezdním poměru a za rok odpracoval u jednoho zaměstnavatele-ověřitelně-nejméně 150 dní
- kdo je schopen práce a je připraven a schopen v nezaměstnanosti přijmout jinou jeho schopnostem odpovídající práci /viz čl.IV/4/
- kdo je starší 16 let /v některých kantonech 18 let/ a bydlí ve Švýcarsku.

Pracující, kteří překročili 60tý rok, nemohou vstoupit do žádné pokladny. Jsou-li však v této době již členy některé pokladny, mohou v ní zůstat nebo přestoupit do 30ti dnů do jiné, splňují-li shora uvedené předpoklady.

Povinnost pojistit se proti nezaměstnanosti není dána celošvýcarským Spolkovým ustanovením⁺⁺avšak ve většině kantonů je toto pojištění obligatorní/povinné/ z moci zák. ustanovení kantonálních. Ten, kdo má povinnost se pojistit v rozsahu obligatorního pojištění, podají vysvětlení pokladny nebo pracovní úřady. Musí vstoupit do pokladny uznané Spolkem. Existují veřejné pokladny kantonů, okresů nebo obcí, privátní jednostranné pokladny/t.zv. odborové pokladny/ a paritní pokladny vedené společně zaměstnanci a zaměstnavateli. Volba pokladny je ponechána vlastnímu uvážení. Nikdo však nesmí být členem více pokladen současně.

+ dále jen pokladna

++ Švýcarská spolk.republika

2. Zvláštní předpisy pro určité osoby.

Osoby, které vedle své činnosti jako zaměstnanci vedou ještě samostatně podnik a nebo jejichž manželé takový podnik vedou, nemohou být členy pokladny pokud by touto činností byla v podstatné míře ovlivněna jejich schopnost přijmout nabízenou práci, nebo pokud výnos podniku postačuje na úhradu životních potřeb jejich a jejich rodiny. Pojištění nemohou být dále ti, kteří pracují v podniku svého manžela nebo svých příbuzných, se kterými žijí ve společné domácnosti a ti, kteří pobírají rentu nebo pensí, která je k obživě dostačující.

Učni mohou být přijmuti do pokladny nejdříve 6 měsíců před ukončením učebního poměru.

3. Ukončení členství.

Členství končí výstupem, propuštěním nebo vyloučením. Podmínky vystoupení blíže upravují stanovy pokladny. Vystoupení je možné ke konci pojistného období, na základě předem podané písemné žádosti-výpovědi. Výpovědní doba je podle zákona 6ti měsíční, stanovami může být snížena až na 3 měsíce.

Kdo přestal splňovat předpoklady pojištění, jest pokladnou propuštěn. Pojištěnci, kteří nejsou plně schopni práce a pracovního umístění, nebo začnou samostatnou výdělečnou činnost, musí to pokladně ohlásit, aby bylo možno přezkoumat, jsou-li schopni pojištění. Bude-li ohlášení opomenuto a prokáže se, že člen není následkem těchto skutečností schopen pojištění, nemá nárok na odškodnění v nezaměstnanosti a to ani tehdy, když pojistné zaplatil.

Člen, který porušuje předpisy, opětovně nebo závažným způsobem, může být z pokladny vyloučen.

II. Dávky pojištění v nezaměstnanosti.

1. Všeobecně.

V nezaměstnanosti poskytují pokladny pojištěncům odškodné formou denních dávek, které se skládají ze základního odškodnění a z příplatku na výživné nebo podporu. Výše denní dávky se řídí výší pojištěného výdělku a vyživovacími nebo podpůrnými povinnostmi pojištěnce /viz tab. na str. 21/. Mnohé kantony, které zavedly obligatorní pojištění v nezaměstnanosti, právě tak jako mnohé pokladny, předpisují, že se pojištěnec musí pojistit na výdělek, který skutečně dosahuje.

Pojistitelný je nejvýše denní výdělek 48,-Fr. nebo měsíční 1.248,- Fr. Měsíční výdělek odpovídá 26ti dennímu výdělku. Také ten, kdo dosahuje vyššího výdělku může se pojistit pouze na tento obnos. Pojišťuje se výdělek, ze kterého se musí platit příspěvky na AHV. S vynětím příplatků za přesčasy či za noční nebo nedělní práci-a gratifikací. Vedlejší výdělek nelze pojistit. Strava a byt jsou oceněny 7,- Fr za den /snídaně 1,-Fr., oběd 2,50 Fr., večeře 2,-Fr. a ubytování 1,50 Fr./

2. Základní odškodnění.

Základní odškodnění je odstupováno podle toho, je-li pojištěnec samostatně stojící osobou nebo plní další vyživovací nebo podpůrné povinnosti. Obnáší:

pro pojištěnce, kteří se starají o výživu manžela, dětí, rodičů, prarodičů, vnuků nebo sourozenců:

65% z pojištěného denního výdělku, zmenšeno o 1/2% za každý frank o který převyšuje pojištěný výdělek 24,-Fr /64% při 26,-Fr., 63% při 28,-Fr., atd/.

pro všechny ostatní pojištěnce:

60% z pojištěného denního výdělku, zmenšeno o 1/2% za každý frank o který převyšuje pojištěný výdělek 24,-Fr.

3. Vyživovací a podpůrné příplatky.

Pojištěnec, který plní vyživovací nebo podpůrné povinnosti, obdrží k základnímu odškodnění příplatky. Tyto činí 2,- Fr. za první vyživovací nebo podporovanou osobu a 1,- Fr. za druhou a každou další osobu.

Vyživovací nebo podpůrné povinnosti se uznávají jen tehdy, když byly plněny pravidelně již před nezaměstnaností. Jestliže mají vyživované nebo podporované osoby měsíční příjem větší než 350,- Fr., nebo v případě nezletilého více než 300,- Fr., pak se povinnost vyživovací ani podporovací neuznává.

Vyšší základní odškodnění a příplatky se poskytují nejvýše do výměru skutečně poskytovaných dávek podporovaným osobám. Celkové odškodnění nesmí překročit 85% pojištěného výdělku.

4. Nejvyšší počet denních dávek.

V každém kalendářním roce může pojištěnec vybrat nejvýše 90 denních dávek a v průběhu čtyř za sebou jdoucích let nejvýše 315. Pojištěnci, kteří překročili 65 let a nadále splňují předpoklady pojištění /viz III/1/ mohou vybrat nejvýše ještě 360 denních dávek, poté jejich oprávnění zaniká.

III. Oprávněný nárok.

1. Předpoklady oprávněného nároku.

Pojištěnec má nárok na denní dávky:

- a/ trvá-li členství u jedné pokladny nejméně 6 měsíců.
 - b/ Není-li v prodlení s placením pojistného déle než 3 měsíce.
 - c/ Může-li se prokázat při prvním výběru denní dávky v dotyčném kalendářním roce více než 150ti pracovními dny z posledních 365 dnů.
Při tom se započítává placená dovolená a vojenská služba jako plné pracovní dny, zatímco nemoc nebo úraz pravidelně jednou třetinou /pracovní dny a dovolená se musí doložit pracovním výkazem, vojenská služba služební knížkou a nemoc nebo úraz lékařským vysvědčením nebo potvrzením nemocenské pokladny/.
 - d/ Má-li pojištěnec započitatelný ušlý výdělek.
Ušlý výdělek je započitatelný, když pojištěnci odpadl při 14ti denní nebo poloměsíční výplatě alespoň jeden plný pracovní den, při měsíční výplatě alespoň dva plné pracovní dny. První odpadlý den v kalendářním roce se nepočítá /čekací den/. Zemědělství dělníci a jiní zaměstnanci, kterým práce odpadla následkem nepříznivých povětrnostních podmínek, jakož i sezonní zaměstnanci, mají stanoveny zvláštní čekací lhůty /čl. III/2/.
 - e/ Je-li pojištěnec po dobu pracovního výpadku schopen práci přijmout.
Pojištěnec nesmí být neschopen přijmout práci ani nemocí ani úrazem, ani na základě svých osobních poměrů/na př.následkem pokročilého věku nebo pro samostatnou výdělečnou činnost/.
 - f/ Splnil-li po dobu nezaměstnanosti povinnost kontroly /čl. IV/2/.
- Kromě toho musí pojištěnec při každém uplatnění nároku prokázat svoji činnost v posledních 3 měsících /čl.IV/3 a V/.

Není započítatelný výdělek ušlý následkem dovolené nebo svátků nebo výdělek ušlý následkem úklidových prací a oprav v podniku nebo jiného krátkého a časově omezeného přerušení provozu, v podniku obvyklého a určitým způsobem se opakujícího. Stejně tak nezapočítatelný je ušlý výdělek za dny, které je zaměstnavatel povinen platit zaměstnanci mzdu a, s výhradou jistých výjimek, výdělek ušlý při kolektivních pracovních sporech. Povinnost zaměstnavatele platit mzdu se vztahuje také na dovolenou, která zaměstnanci náleží zákonně nebo smluvně. Pojištěnci proto nenáleží nárok na odškodnění v nezaměstnanosti, má-li ještě k dobru nevybranou dovolenou. Dovolenu se zde rozumí více volných dnů; v úvahu se proto neberou nároky na dovolenou menší 4 dnů. Za Vánoce, Nový rok a den Nanebevstoupení, pokud padne na všední den, náleží nárok v den bezprostředně předcházející nebo následující. Mimo to mohou kantony stanovit další tři svátky, za které náleží nárok na denní dávky za stejných předpokladů.

2. Čekací lhůty u stavebních dělníků a sezonních zaměstnanců.

Pro příslušníky stavebních odvětví a jiných profesí, kde může odpadnout práce v důsledku nepříznivých povětrnostních podmínek, /pokud není v pracovní smlouvě závazně stanoveno, že po tuto dobu mají nárok na odškodnění za špatné počasí/, platí v každém období 14 dnů následující čekací lhůty:

- a/ Pojištěnci bez vyživovací nebo podpůrné povinnosti v době od 1.4. do 30.9./letní doba/ 2 čekací dny, v ostatní době /zimní doba/ 1 čekací den; v celém roce nesmí mít více než 12 čekacích dnů;
- b/ Pojištěnci s vyživovací nebo podpůrnou povinností mohou mít v letní době 1 čekací den, v celém roce však nejvýše 6 čekacích dnů.

Pro sezonní zaměstnance platí čekací dny v následující výměře:

- a/ Pojištěnci bez vyživovací nebo podpůrné povinnosti smí mít 1 čekací den za každý týden zaměstnání, avšak nejvýše 12 dnů za jednu sezonu a nejvýše 24 dnů v kalendářním roce;
- b/ Pojištěnci s vyživovací nebo podpůrnou povinností smí mít 1 čekací den za 2 týdny zaměstnání, ale nejvýše 6 čekacích dnů za 1 sezonu a ne více než 12 čekacích dnů v kalendářním roce.

3. Uplatnění nároku a jeho proplacení.

Kdo chce uplatnit nárok na odškodnění v nezaměstnanosti musí se přihlásit u pokladny. Při prvním uplatnění v kalendářním roce vystaví mu pokladna formulář žádosti o denní dávky "Taggeldgesuch", jakož i razítkovou kartu. Pojištěnec musí pak předložit vyplněnou žádost o denní dávku, pracovním potvrzením zaměstnavatele prokázat potřebný počet 150 dnů olpracovaných a je-li třeba předložit ještě další doklady o činnosti za poslední 3 měsíce.

Nárok má být u pokladny uplatněn hned na konci zúčtovacího období, které je pravidelně shodné s výplatním obdobím. Nárok propadá nebude-li uplatněn od této doby do 3 měsíců.

Odškodnění v nezaměstnanosti se vyplácí pojištěnci zpravidla ve výplatním středisku dotyčné pokladny pro nezaměstnané nebo poštou. Nedostají-li pojištěnec svým vyživovacím nebo podporovacím povinnostem, mohou se poškození domáhat, aby odškodnění v nezaměstnanosti bylo vyplaceno přímo jim. V případě potřeby mohou sami uplatňovat nárok místo pojištěnce.

IV. Povinnosti pojištěnce.

1. Povinnost platit pojistné.

Každý pojištěnec je povinen platit pojistné. Pojistné je vždy určeno příslušnými orgány pokladny a vhodným způsobem pojištěnci oznámeno.

Je-li pojistné vybíráno podle výdělkových tříd musí pojištěnec do měsíce hlásit každé zvýšení platu, chce-li uplatnit . . . denní dávku odpovídající zvýšené mzdě. Jinak se může domáhat zvýšených denních dávek teprve tehdy, když byl od ohlášení po dobu 6 měsíců platil pojistné podle zvýšeného výdělku.

Pojistné se musí platit bez přerušení také v nezaměstnanosti, nemoci, při vojenské službě atd. Při nejméně 3 měs. pracovní neschopnosti následkem úrazu nebo nemoci, může pokladna na žádost pojištěnce pojistné na určitou dobu zcela nebo částečně prominout, když by se zaplacení jevílo jako velká tvrdost pro pojištěnce. Dále mohou pokladny ve svých statutech učinit opatření na snížení pojistného na polovičku po dobu vojenské služby delší 4 týdnů.

Je-li pojištěnec s plněním pojistného v prodlení za dobu delší než 3 měs., přestává až do doplacení pojistného nárok na odškodnění v nezaměstnanosti, kromě toho mu pokladna pozastaví oprávnění uplatnit nárok ještě na dobu až 12ti dnů podle výše nedoplatku, od okamžiku doplacení.

2. Povinnost kontroly.

Pojištěnec, který je bez práce a chce uplatnit nárok na odškodnění v nezaměstnanosti za jeden nebo více celých dnů, musí se osobně hlásit na pracovním úřadě místa svého bydliště ke kontrole, k t.zv. "orazítkování". Tím je dána pracovnímu úřadu možnost přidělit pojištěnci práci, přezkoušet jeho pracovní schopnosti a možnost nasazení a zkontrolovat, zda pojištěnec skutečně je bez práce. Pro stavební dělníky platí tato osobní povinnost kontroly již při 1/2 denním výpadku z práce.

Pojištěnec nesmí být "orazítkován", když je neschopný práce. Razítko pracovního úřadu je rozhodující pro to, že zmíněný den /nebo 1/2 dne, když se jedná o staveb. dělníka/ je pojištěnec práce schopný a je k přijetí případné práce připraven.

Odpadla-li zaměstnanci práce zkrácením pracovní doby, aniž odpadl celý den/sobota dopoledne neplatí jako celý odpadlý pracovní den/, pak nastupuje na místo osobní kontroly u pracovního úřadu potvrzení zaměstnavatele.

3. Výkaz o činnosti za poslední 3 měsíce.

Při každém uplatnění nároku musí se pojištěnec prokázat svojí činností za poslední 3 měs. K tomu účelu má nezaměstnaný předložit zejména pracovní výkazy, doklady o dovolené, nemoci, úrazu, vojenské službě nebo, je-li třeba, kontrolní kartu o své nezaměstnanosti. Tento výkaz je nutný k tomu, aby pokladna dostala obraz o všech pracovních vztazích pojištěnce a příčině nezaměstnanosti. Pokladna si může vyžádat také v případě potřeby výkaz za delší dobu než za poslední 3 měs.

Nemá-li pojištěnec nárok na odškodnění v nezaměstnanosti /na př. během čekací lhůty/čl.III/1a//nebo po vyčerpání nejvýše možných ročních dávek/čl.II/4/nebo chce-li se vzdát dočasně z osobních důvodů denních dávek, má se přesto hlásit u pracovního úřadu, který ho v daném případě může na určitou dobu kontroly zprostit. Opomeneli se hlásit a je-li bez kontroly po dobu delší než 12 dnů, pak mu pokladna, přihlásí-li se později k vybírání denních dávek v období 3 měs. oprávněný nárok pozastaví/čl.V/d/.

4. Ochota přijmout práci.

Pojištěnec, postižený nezaměstnaností, musí sám usilovat o získání práce a vždy být připraven přijmout přijatelnou práci, ať již jeho povolání odpovídající nebo neodpovídající, kterou mu přidělí pracovní úřad.

Za přijatelnou platí každá práce, která odpovídá povolání pojištěnce nebo podmínkám v místě obvyklým, je přiměřená jeho schopnostem a zdravotnímu stavu a neohrožuje ho mravně. Mimo to nesmí práce podstatně ohrožovat budoucí výkon pojištěnce opět v jeho povolání, ledaže na dohlednou dobu není vyhlídka na získání opětového zaměstnání v jeho profesi.

Přijatelnou je práce mimo bydliště, když pojištěnec se může denně vracet do místa svého bydliště, nebo když v místě práce je po ruce přiměřené přístřeší a pojištěnec tím nebude zkrácen při plnění svých vyživovacích nebo podpůrných povinností. Za nepřijatelnou platí zvláště práce, za kterou by pojištěnec obdržel nižší mzdu než patřící mu odškodnění v nezaměstnanosti. A dále práce v podniku, ve kterém se v důsledku kolektivního pracovního sporu nepracuje v normálních podmínkách.

5. Povinnost podat informaci a hlášení.

Pojištěnec je povinen podat pokladně jakož i příslušným úřadům pravdivé informace. Bez vyzvání musí pokladně hlásit:

- když již nesplňuje podmínky členství /čl. I/ i/;
- když se tak zněl jeho výdělek, že to má vliv na výši pojistného a denní dávky;
- když již neplní vyživovací a podpůrné povinnosti, které uplatňoval při poslední žádosti o denní dávku, nebo když mu přibyly nové povinnosti toho druhu;
- když během nezaměstnanosti, za kterou byl odškodněn pokladnou, docílil jakýkoliv vedlejší příjem, ať již samostatnou nebo nesamostatnou činností.

Je trestné, když pojištěnec dá nepravdivou informaci, nebo cokoliv podstatného zamlčí.

V. Sankce při porušení povinností.

I když pojištěnec splňuje všechny předpoklady na oprávněný nárok, zastaví pokladna na určitou dobu tento oprávněný nárok, když:

- a/ je nezaměstnaný svoji vlastní vinou
- b/ učinil nepravdivé nebo neúplné oznámení nebo získal denní dávky bezprávně;
- c/ je v prodlení s placením pojistného po dobu delší 3 měsíců;
- d/ v období posledních 3 měs. před uplatněním nároku nemůže prokázat svou činnost po dobu delší 12ti dnů;
- e/ nepřijal od pracovního úřadu přidělenou přijatelnou práci;
- f/ osobně neusiloval dostatečně získat práci.

Nezaměstnanost je zaviněna vlastní vinou, když pojištěnec porušením služebních smluvních povinností dal zaměstnavateli důvod k rozvázání služebního poměru, nebo když pojištěnec rozvázal služební poměr sám od sebe bez vážné příčiny, aniž měl zajištěno jiné místo.

Doba, po kterou je oprávněný nárok pozastaven činí:

při lehkém provinění	1 až 12 dní
při středním provinění	13 " 24 "
při těžkém provinění	25 " 48 "

Je-li pojištěnec s placením pojistného v prodlení déle než 3 měs., bude mu za každý další měsíc prodlení zastaven nárok 1 den. Nemůže-li doložit výkaz o činnosti v posledních 3 měs. za více než 12 dnů, bude mu pozastaven nárok 1 den za každé další 2 nevykázané dny.

Výše denních dávek.

Pojištěný výdělek ve FrS		D e n n í d á v k y						
denní	měsíční 26.prac. dní	Pro poj. bez vyž. neb podp. povin- ností	Pro pojištěnce s vyživovací nebo podstatnou podpůrnou povinností vůči blízkým rodin. příslušníkům					
			Počet vyživovaných nebo podporo- vaných osob					
			1	2	3	4	5	
11,50-12,49	299-324,99	7,20	9,80		10,20			
12,50-13,49	325-350,99	7,80	10,45		11,05			
13,50-14,49	351-376,99	8,40	11,10		11,90			
14,50-15,49	377-402,99	9,-	11,75		12,75			
15,50-16,49	403-428,99	9,60	12,40	13,40		13,60		
16,50-17,49	429-454,99	10,20	13,05	14,05		14,45		
17,50-18,49	455-480,99	10,80	13,70	14,70		15,30		
18,50-19,49	481-506,99	11,40	14,35	15,35		16,15		
19,50-20,49	507-532,99	12,-	15,-	16,-		17,-		
20,50-21,49	533-558,99	12,60	15,65	16,65	17,65		17,85	
21,50-22,49	559-584,99	13,20	16,30	17,30	18,30		18,70	
22,50-23,49	585-610,99	13,80	16,95	17,95	18,95		19,55	
23,50-24,49	611-636,99	14,40	17,60	18,60	19,60		20,40	
24,50-25,49	637-662,99	14,90	18,15	19,15	20,15	21,15		21,25
25,50-26,49	663-688,99	15,35	18,65	19,65	20,65	21,65		22,10
26,50-27,49	689-714,99	15,80	19,15	20,15	21,15	22,15		22,95
27,50-28,49	715-740,99	16,25	19,65	20,65	21,65	22,65		23,65
28,50-29,49	741-766,99	16,70	20,15	21,15	22,15	23,15		24,15
29,50-30,49	767-792,99	17,10	20,60	21,60	22,60	23,60		24,60
30,50-31,49	793-818,99	17,50	21,05	22,05	23,05	24,05		25,05
31,50-32,49	819-844,99	17,90	21,50	22,50	23,50	24,50		25,50
32,50-33,49	845-870,99	18,30	21,95	22,95	23,95	24,95		25,95
33,50-34,49	871-896,99	18,70	22,40	23,40	24,40	25,40		26,40
34,50-35,49	897-922,99	19,10	22,85	23,85	24,85	25,85		26,85
35,50-36,49	923-948,99	19,45	23,25	24,25	25,25	26,25		27,25
36,50-37,49	949-974,99	19,80	23,65	24,65	25,65	26,65		27,65
37,50-38,49	975-1000,99	20,15	24,05	25,05	26,05	27,05		28,05
38,50-39,49	1001-1026,99	20,50	24,45	25,45	26,45	27,45		28,45
39,50-40,49	1027-1052,99	20,80	24,80	25,80	26,80	27,80		28,80
40,50-41,49	1053-1078,99	21,10	25,15	26,15	27,15	28,15		29,15
41,50-42,49	1079-1104,99	21,40	25,50	26,50	27,50	28,50		29,50
42,50-43,49	1105-1130,99	21,70	25,85	26,85	27,85	28,85		29,85
43,50-44,49	1131-1156,99	22,-	26,20	27,20	28,20	29,20		30,20
44,50-45,49	1157-1182,99	22,30	26,55	27,55	28,55	29,55		30,55
45,50-46,49	1183-1208,99	22,55	28,85	27,85	28,85	29,85	30,85	
46,50-47,49	1209-1234,99	22,80	27,15	28,15	29,15	30,15	31,15	
47,50 u.mehr	1235 u.mehr	23,05	27,45	28,45	29,45	30,45	31,45	

Pro každou další vyživovanou osobu nebo podporovanou je poskytován příplatek ve výši 1,--Fr.Denní dávka nesmí překročit 85% pojištěného výdělku /čl.II/3 směrníc/. O další informace se obraťte na pokladnu. Naši členové obraťte se na ústředního pokladníka.

Pozastavení nároku se vztahuje na dny, ve kterých by měl pojištěnec oprávněný nárok, t. zn. na dny, ve kterých byl "orazítkován" a ve kterých splňoval také ostatní předpoklady pro denní dávky. Je nutné, aby i pojištěnci, kteří vědí, že vzhledem ke svému provinění nemohou požadovat denní dávku, se ihned hlásili ke kontrole u pracovního úřadu; tím jim může být započítán každý kontrolovaný den na účet tohoto pozastavení. Najde-li pojištěnec během doby, po kterou má pozastavené dávky opět práci, nebo nemá-li z jiných příčin nárok na denní dávky, zkracuje se mu doba pozastavení denních dávek za každé 3 pracovní dny pravidelně o 1 den.

Pojištěnec, který získal denní dávky bezprávně nepravdivými nebo neúplnými údaji je trestný a může být potrestán pokutou nebo vězením.

VI. Právo stížnosti.

Pojištěnec může podat stížnost proti všem rozhodnutím pokladny nebo kantonálního úřadu, která se dotýkají jeho zákonných práv a povinností, k rekursnímu úřadu kantonu. Rozhodnutí, s výjimkou výplat, jsou vydávána písemně a obsahují poučení kam a v jaké lhůtě se může vznést stížnost. Stížnost se vznáší bezplatně.

Stalo-li se tak však z jasné svévole může býti přesto uloženo zaplacení nákladů řízení a nad to ještě pořádková pokuta.

o o o o o o o o o o

NÁŠ ODBOROVÝ SVAZ se přičlenil k odborové pokladně švýcarského křesťanského svazu pracovníků v kovoprůmyslu (Arbeitslosenkasse des Christlichen Metallarbeiter-Verbandes der Schweiz), která má své ústředí ve Winterthuru. Naším referentem pro otázky pojištění pro případ nezaměstnanosti je pokladník ústředního výboru Karel Mařas, Albisstrasse 18, 8134 Adliswil, tel. 051/913529. Ten přijímá přihlášky a zodpovídá dotazy. Jemu je třeba hlásit též každý pojistný případ. Přímou nebo prostřednictvím předsedy nebo jiného činovníka příslušné místní skupiny. Hlavně však ihned.

Od ústředního pokladníka nebo od činovníka místní skupiny obdrží pak pojištěnec obratem dva tiskopisy:

Kontrolní výkaz (Kontrollausweis-Stempelkarte)

Žádost o denní dávky (Taggeld-Gesuch)

Kontrolní výkaz je barvy šede a pojištěnec je v případě úplně nezaměstnanosti povinen jej denně (s výjimkou soboty) předložit místnímu (obecnímu) pracovnímu úřadu (Gemeinde-arbeitsamt) k t. zv. orazítkování (stempeln). Za dny neorazítkované nepřísluší pojištěnci denní dávka.

Žádost o denní dávky musí pojištěnec řádně vyplnit a při prvním razítkování podat u příslušné obecní správy.

Organisace švýcarského pojištění pro případ nezaměstnanosti je poměrně složitá poněvadž podléhá doзору a předpisům státních úřadů. Těm, kteří chtějí využít jejího dobrodíní však nezbyvá než si ji řádně prostudovat a podrobit se jí.

o o o o o o o o o o